מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ציטוטים מרכזיים הקשורים להרצל ולתקופתו
- לזהות מי אמר כל ציטוט ובאיזה הקשר
- לתרגל חשיבה על מטרת הדברים והקשר שלהם לחיים היום

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה - מי אמר את זה?

- 1. א – הרצל
- 2. ב – אליעזר בן־יהודה
- 3. ב – אחד העם
- 4. ב – ספר ירמיהו בתנ"ך
- 5. ג – הרצל
- 6. ב – בנאום הפתיחה בקונגרס הציוני הראשון

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך מצוין במקור
- 2. לא נכון – זו הייתה הכרזה סמלית על ייסוד התנועה, לא מדינה בפועל
- 3. נכון – כך צוין במקור
- 4. נכון – תהלים קלז, ה
- 5. נכון – כך מופיע במאמרו
- 6. נכון – היא מזוהה עם בן־יהודה וחוגו

חלק ג' – השלימו את המקור

- 1. אגדה
- 2. ייסדתי
- 3. חלום
- 4. דבר
- 5. גבולם

חלק ד' – התאמה - מקור וציטוט

- 1 – ג (אם תרצו, אין זו אגדה)
- 2 – ה (לא זה הדרך)
- 3 – ד (עברי, דבר עברית)
- 4 – א (ושבו בנים לגבולם)
- 5 – ב (אם אשכחך ירושלים)

חלק ה' – חשיבה - מטרת הדברים

- 1. לעודד אנשים להאמין שחלום יכול להתגשם בעזרת רצון ומעשה
- 2. כדי לתעד רגע חשוב עבורו באופן אישי, גם אם עוד לא היה ברור שהחזון יתגשם
- 3. הרצל מדבר על עתיד ומעשה, בעוד הפסוקים מבטאים געגוע וזיכרון לאורך דורות

חלק ו' – כתיבה אישית

- 1. תשובה אישית - לבדוק שהתלמיד בחר ציטוט אחד, הסביר את משמעותו וקישר אותו לחוויה אישית או עכשווית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הרצל - מוטו אלטנוילנד
- בן־יהודה - תחיית הלשון העברית
- ציפייה לשיבה לארץ - למשל ושבו בנים לגבולם

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות, כל קבוצה מקבלת ציטוט אחד ומציגה אותו בקצרה
- כדאי לעודד דיון פתוח בשאלה האחרונה ולא לצפות לתשובה אחת נכונה
- יש להדגיש שחלק מהתרגומים הם חופשיים ולבדוק מול מקור מדויק בהזדמנות

דף תרגול: מקורות וציטוטים על הרצל והציונות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה תרגלו ציטוטים מפורסמים של הרצל ושל אישים נוספים מתקופת תחיית התנועה הציונית, ותחשבו מי אמר אותם ולמה.

1 חלק א׳ – הבנה - מי אמר את זה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי אמר את המשפט ׳אם תרצו, אין זו אגדה׳?

א) הרצל ב) אחד העם ג) בן־יהודה ד) ירמיהו הנביא

2. מי טבע את הסיסמה ׳עברי, דבר עברית׳?

א) הרצל ב) אליעזר בן־יהודה ג) אחד העם ד) דוד בן גוריון

3. מי כתב את המאמר ׳לא זה הדרך׳?

א) הרצל ב) אחד העם ג) בן־יהודה ד) ירמיהו

4. הציטוט ׳ושבו בנים לגבולם׳ לקוח מתוך:

א) יומנו של הרצל ב) ספר ירמיהו בתנ״ך ג) נאום בקונגרס ד) מאמר של אחד העם

5. מי כתב ׳בבזל ייסדתי את מדינת היהודים׳?

א) אחד העם ב) בן־יהודה ג) הרצל ד) נביא מהתנ״ך

6. באיזה אירוע נאמר המשפט ׳הציונות היא השיבה אל היהדות׳?

א) ביומנו של הרצל ב) בנאום הפתיחה בקונגרס הציוני הראשון ג) במאמר של אחד העם

ד) בספר אלטנוילנד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המשפט ׳אם תרצו, אין זו אגדה׳ הוא המוטו של הספר אלטנוילנד.	☐	☐
2	הרצל כתב ביומנו שבבזל הקים את מדינת היהודים בפועל, עם צבא וממשלה.	☐	☐
3	הציטוט ׳כל מעשי בני האדם היו תחילה חלום׳ מופיע באחרית הדבר של אלטנוילנד.	☐	☐
4	הפסוק ׳אם אשכחך ירושלים׳ לקוח מספר תהלים.	☐	☐
5	אחד העם כתב שהשבת שמרה על עם ישראל יותר משעם ישראל שמר עליה.	☐	☐
6	הסיסמה ׳עברי, דבר עברית׳ קשורה לתנועת תחיית הלשון העברית.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המקור

השלימו את המילה החסרה.

1. אם תרצו, אין זו _____ .

2. בבזל _____ את מדינת היהודים.

3. כל מעשי בני האדם היו תחילה _____ .

4. עברי, _____ עברית!

5. ושבו בנים ל _____ .

4 חלק ד׳ – התאמה - מקור וציטוט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הרצל	___	**א.** ושבו בנים לגבולם
2. אחד העם	___	**ב.** אם אשכחך ירושלים
3. בן־יהודה	___	**ג.** אם תרצו, אין זו אגדה
4. ירמיהו	___	**ד.** עברי, דבר עברית
5. תהלים	___	**ה.** לא זה הדרך

5 חלק ה׳ – חשיבה - מטרת הדברים

ענו בקצרה.

1. מה לדעתכם הייתה מטרת הרצל כשכתב את המשפט ׳אם תרצו, אין זו אגדה׳?

2. מדוע ציטט הרצל את עצמו ביומן אישי ולא רק בנאום פומבי?

3. מה ההבדל בין מטרת הציטוט של הרצל לבין מטרת פסוקי התנ״ך שהובאו?

6 חלק ו׳ – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מהציטוטים בדף וכתבו מדוע הוא מדבר אליכם במיוחד, ואיך הוא קשור לחיים שלכם היום.

כרטיס יציאה

מי אמר ׳אם תרצו, אין זו אגדה׳?

באיזה הקשר נאמר המשפט ׳עברי, דבר עברית׳?

תנו דוגמה לציטוט אחד מהתנ״ך שהובא בדף ולמה הוא קשור לנושא

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️